

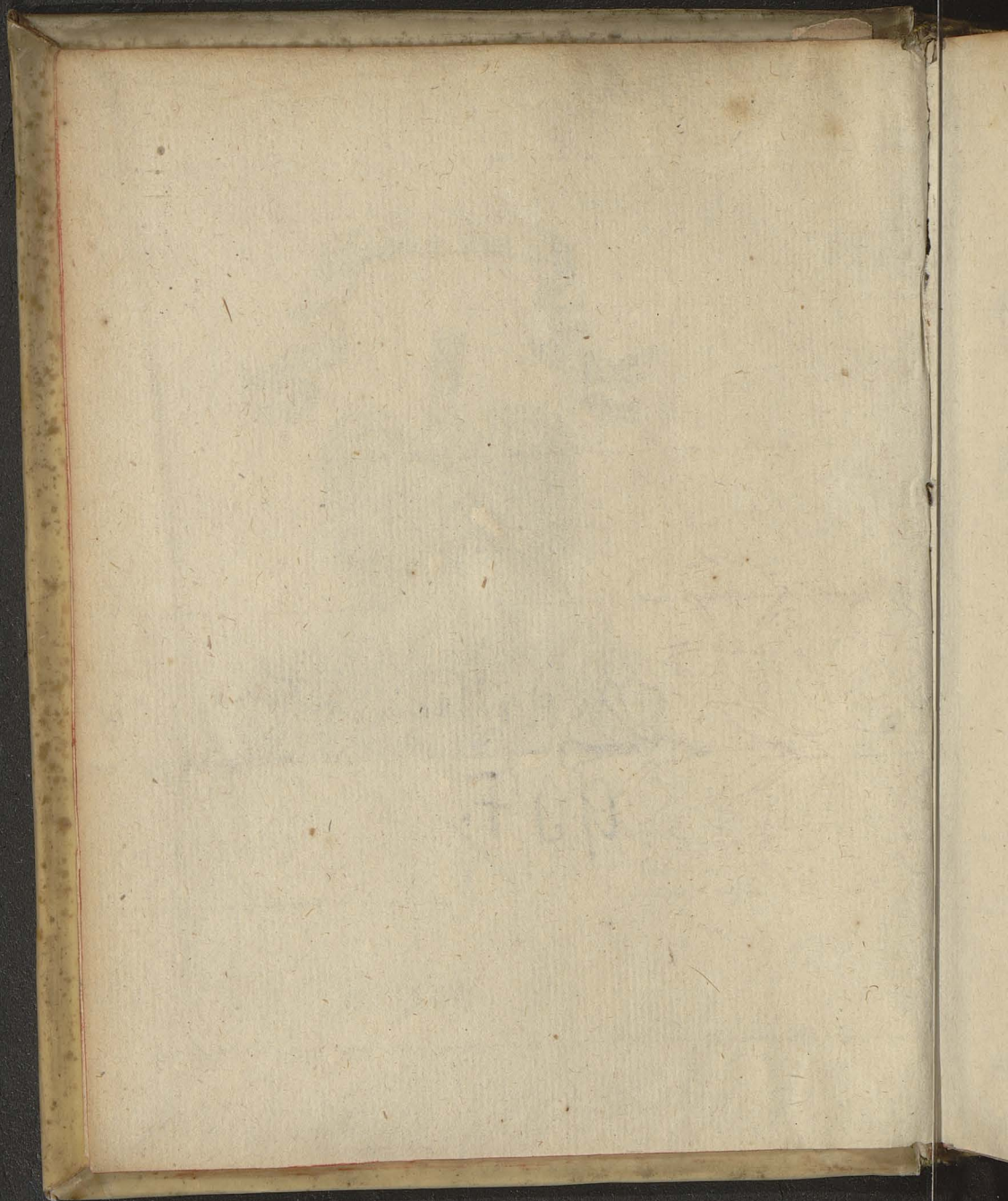

H. XIII. 8

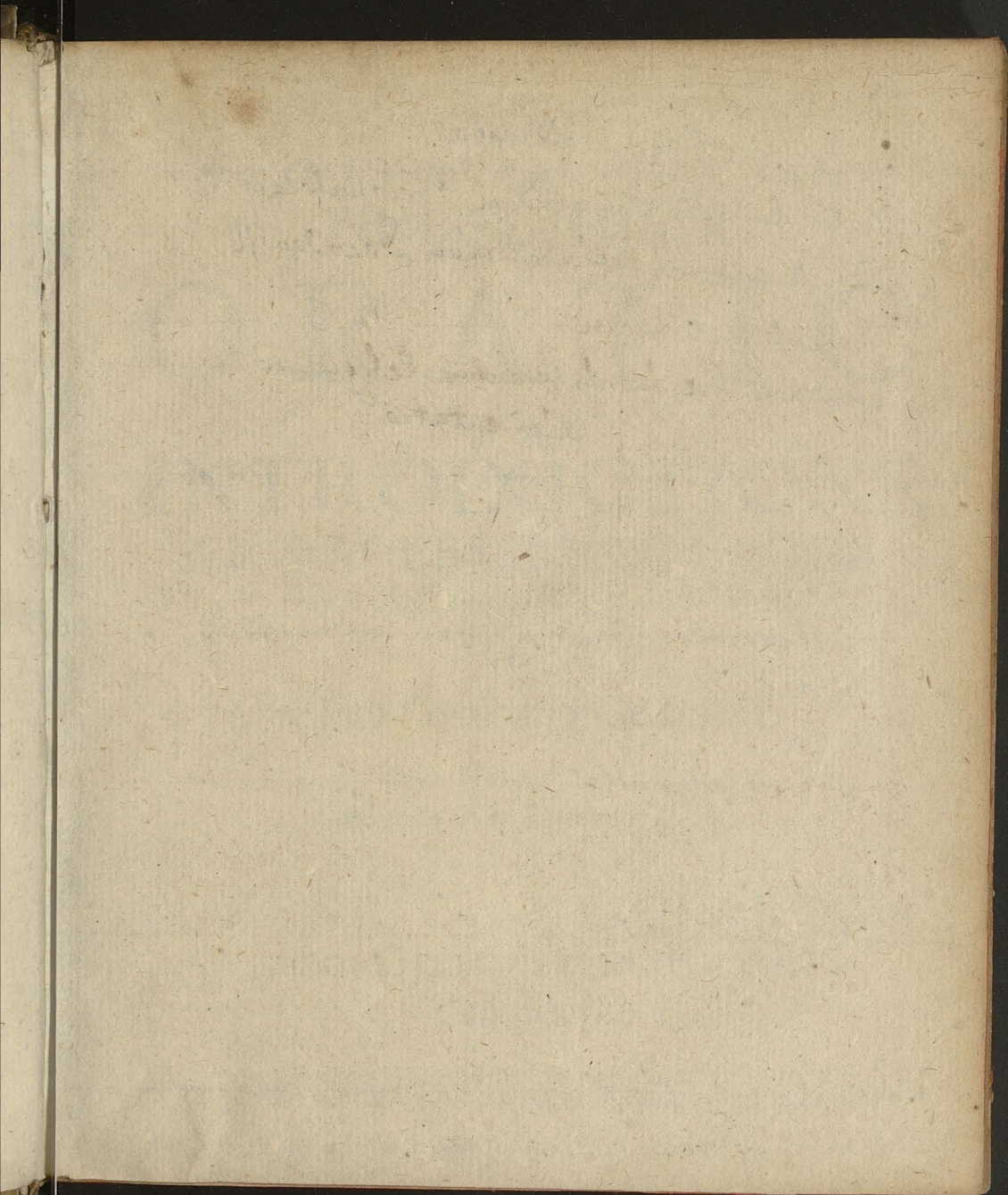

Novo-Tacín. Liter. -

937.
1

Henrici Nicolai

1. Oratio de Protervia quaedam Philosophica.
2. Miscellanearum Exercitationum Decades III.
3. Gymnasium Ethicum.
4. Irenicum sive de differentiis Religionum conciliandi
Comentatio.

D. O. M. A.

Miscellaneorum

DECADIS I.

EXERCITATIO VII.

DE

ASYLLOGI-

STIA SEU INCONSEQUEN-
TIA ARGUMENTATIVA

ΕΞΕΤΑΣΙΣ PRIOR

Formalem inconsequentiam exhibens

Exemplis maximam partem Theologicis illustrata

Disputatorij exercitij loco in Gymnasio

Gedanensi Proposita

Præside

HENRICO NICOLAI

Philos. Mag. & ejusdem Professore

Ordinario

Respondentis vices sustinente

NATHANAELE ROSTEVSCHERO

Dantiscano Boruffo.

Addiē 9. Januarij S. N.

In Auditorio Philosophorum

Horis ab 7. matutinis.

Gedani. Typographo GEORGIO RHETIO ex-
scripta. ANNO 1636.

EXAMINATA

ASYLUM

INNOVATIVA

HERNANDEZ

MATIAZ

DOMINO

ANNO

18...

I.

CRites, Thebis oriundus Philosophus, ille, qui ut Lar familiaris apud homines sua aetatis apud Athenienses cultus fuit, litium omnium inter eos & iurgiorum disceptator pariter atq; arbiter, quomodo eum describit Apulejus l. i. flor: rogatus aliquando, quoad usq; homini philosophandum putaret, respondit, donec quis dux exercitus asinarij esse, & agasonē agere didicerit. Narrante Erasmo l. 7. apoph: in Cratete, S. 13. Quo allegoricè velare voluisse putatur, eousq; Philosophia homini tractanda studia esse, donec affect^o in imperio habere, & vitia velut asinos à nō debitis pascuis abigere perdidicerit. Nō absurde rogatus quis, quoad usq; theoriæ Philosophicæ vacandum esse putaret, reponeret, donec erronearum opinionum, velut asinorum, & agnitor & extirpator posset existere. Nec ineptius quoad usq; Logicis subtilitatibus incubandum esset, questus alius responderet, tantisper eas tractandas, dum ineptas argumentationes velut fœtus asinini & insulsi cerebri à non competente foro pernoverit secludere. Ostendet hæc disceptatio generales quosdam modos ineptarum ratiocinationum, & fontes solutionum velut per ideam subministrabit. Atq; hic Theologicæ cum primis applicationis habebitur ratio; Vt ex ejus disciplina sacrarijs petita exempla debitis resolutionibus maximam partem adhibeantur.

2. Inconsequentia vox potest sumi vel generalissimè, pro qua vis sequela non benè educta, etiam quando in consecutione nudarum propositionum sine medio termino inferendi, segue-

la spectator imbecillitas. Quomodo & consequentiam quandam ἀπολογιστικὴν in nudâ propositionum ex sese eductione consistentem concedunt Authores, ut in subalternatione, equipollentiâ, conversione & consecutione propositionum, V. Fonseca. l. 6. Dial. c. 1. D. Kesler d. conseq. c. 7. Vel generaliter, pro sequelâ illegitimâ argumentationum, qua medio quodam termino expediuntur, siue ea sint perfectæ, ut que simplici & completâ formâ constant, quales sunt, quæ in 1. 2. aut 3. figurâ Logicâ formantur, siue imperfectæ, ut que formis compositis, Enthymematicis, inductivis, & similibus imperfectis procedunt: Vel specialiter, pro illegitimâ perfectarum argumentationum, quas Syllogismos perfectos vocamus, consequentiâ. Et de hac in præsens nobis erit disceptationis potissima cura. De imperfectarum argumentationum inconsequentibus non admodum hac vice solliciti. Nisi si quid obiter & velut per transcursum majoris lucis gratiâ interspergatur.

3. Inconsequentia est vitiositas argumentationis syllogistica, quâ id, quod infertur, ex ante præmissis legitimâ deductione non consequitur. Dicitur vitiositas, i. e. anomalia, defectus, obliquitas & irregularitas, quomodo consequentia est perfectio, & velut norma & forma legitima argumentationis. Non consequi est non habere respectum & aptitudinem antecedentis & consequentis ad invicem, ut antecedens possit stare sine consequente, & consequens possit esse sine antecedente verum. Vt: Petrus rexit Ecclesiam Romanam cum potestate præsidendi. E. Papa Romanus est ejus successor cum eadem potestate.

4. Inconsequentia est vel formalis vel materialis. Formalis est, cum ipsa procedendi forma est illegitima. Modos ejus exhibebit th. 5. 6. 7. seq. Materialis est, cum termini in præmissis connexi aut habitudo eorum ex ipsâ re per significata vocum importatâ, illegitimè se habent. Vt: Petro dictum,

Pasce

*Pasce oves meas. E. Papa Romano commissa est cura Univer-
sa Ecclesia. Formalis est vel syllogismi perfecti, apertâ
simplici & plenâ formâ procedentis, ut cum in figurâ 1. 2. aut
3. argumentum formatur: Vel imperfecti, formâ involutâ,
compositâ & deficiente procedentis, ut cum Enthymemati-
bus, soritis, inductionibus, syllogismis compositis & similibus
proceditur. Inconsequentia Syll. perfecti est vel generalis,
quæ communis est omnibus figuris ex æquo: vel specialis, quæ
alicui figuræ in specie competit.*

*5. Inconsequentia formalis generalis hi modi esse possunt.
I. Cum termini syllogistici pauciores sunt, quâ sensum,
quàm esse debent. Tres esse debere, ex dicto de omni &
nullo, principio rationis in ipsa Naturâ à Deo immotè fixo,
& naturali intellectu noto, deducitur. Vitiosum ergò, si pau-
ciores sint. Vitiositas hæc dupliciter potest contingere. I. Cum
verus terminus Minor deest quâ sensum, etsi videatur
adesse quâ sonum. Hæc hæc exempla pertinent. Vbi est λό-
γος, ibi est humanitas. In humanitate est λόγος. E. in hu-
manitate est humanitas. Deus filius est in Christo. Christus est
Deus filius. E. Christus est in Christo. Deus verbum est in ho-
mine. Homo in Christo, est Deus verbum. E. homo in Christo
est in homine. Deus incarnatus assumpsit hominem. Homo
Christus est Deus incarnatus. E. homo Christ. assumpsit homi-
nem. Iustitia Lutheranorum est in Christo. Christus est justi-
tia Lutheranorum. E. Christus est in Christo. Anomia est in
omni peccato. Omne peccatum est anomia. E. om. peccatum
est in omni peccato. Essentia divina est in Patre. Pater est
essentia divina. E. pater est in patre. Tota plenitudo divini-
tatis inhabitat in Christo. Christus est tota plenitudo divini-
tatis. E. Christ. inhabitat in Christo. Omnia sunt in Deo. Deus
est omnia. E. Deus est in Deo. Verbum Dei est in scripturâ
sacrâ. Scriptura s. est verbum Dei. E. scriptura est in scriptu-*

râ. Intellectus est in animâ. Anima est suus intellectus. E. anima est in animâ. Deus est in cælo majesticico. Cælum majesticicum est ipse Deus. E. Deus est in Deo.

6. Variè à diversis ad horum argumentorum quadam responderi solet. 1. Quidam respondent, in majore non distribui medium terminum completè, quod tamen in 1. figurâ, in quâ hi syllogismi formentur, vi forma fieri debeat. Sic inferendum esse: Om. id, quod est Deus, est in Christo. Christus est omne id, quod est Deus. E. Chr. est in Christo. Sic putant, majores falsas fore. Ita Danhaver. ide. bon. disp. l. 2. §. 61.

Hac solutio magis ad materiâ majoris respondet, quàm formâ. Respuitur major, ut nexum terminorum falsò se habentem adducens. At ex ipsa formali terminorum dispositione potius vitium ostendendum esset, si in eo inesse ostendi posset, quod posse postea docebitur. V. t. 7. 2. Est particularis, non Universalis. Facita informes majorem, In multis exemplis nihil istâ limitatione proficies. E. g. Om. id, quod est Deus filius, est in Christo. Chri. est omne id, quod est Deus filius. Restabis eadem conclusio cum priore, E. Chr. est in Christo, Et difficultas non erit soluta. Sic: O. id, quod est Deus verbum, est in homine Christo. Homo Christus est omne id, quod est Deus verbum. E. homo Chr. est in hom. Christo. O. id, quod est justitia Lutheranorum est in Christo. Christus est omne id, quod est justitia Lutheranorum. E. Chr. est in Christo. Hic eadem Conclusio identica & nugatoria, idem eidem inesse dicens. 2. Alij ad quadam horum respondebunt, majores non totaliter enuntiare predicata sua. Sic v. g. non dicendum esse, essentia divina est in patre: sed, essentia divi: est in patre, filio, & Sp. S. conjunctim sumptis. Huc inclinat Kecker. l. 1. fys. Theol. c. 4. p. 67. Hoc 1. etiam magis est ad materiâ & terminos majoris respondere, quàm formam & terminorum dispositionem, 2. Inconveniens est ex eo, quod inferat, majorem incomple-

pletum predicatum habentem esse falsam, quod tamen non est. Nec enim statim falsum, quidquid incompletè enuntia-
tur. Humanitas est in Petro, verum est: etsi simul sit in Pau-
lo, Iacobo, & sic incompletè major enuntietur. Sic verū: Ess.
diu. est in patre: etsi simul sit in filio & Sp. Sancto. 2. Non tol-
lit difficultatem harum argumentationum. Fac sic formes:
Essen: div: est in patre, filio & Sp. S. Pater, fil. & Sp. S. sunt
essentia divina. E. pater, fil. & Sp. S. sunt in patre, filio, &
Sp. S. Quod non minus nugatorium, ac quod priore conclusio-
ne inferebatur, & difficultas non est soluta.

7. Tutissima ad hac & similia est responsio, omnia ista
argumenta constare tantum duobus terminis, majore
& medio, & novum terminum, qui verus minor esse de-
bebāt, hic non adesse, sed resumī eundem terminū materia-
lem pro minore, qui positus fuerat pro majore, etsi alio casu &
significandi attribuendiq; modo. Sic in 1. exemplo, λόγος est
med. terminus, humanitas major. At ille idem terminus ma-
terialis, humanitas, resumitur in minore pro term: minore,
cum prorsus novus & alius adduci debuisset, ut ternarius
materialium terminorum in syllogismo sibi constaret. Non
enim oportet terminum, quem pro majore jam adduxeris,
iterum pro minore adducere, s. eodem casu, s. diverso: sive
ex toto, sive ex parte: sive eodem attribuendi modo, sive di-
verso. Peccatur enim defectu materialium terminorum syllo-
gisticorum, qui tres esse debent, non tantum duo. Hoc sequen-
tibus exemplis palam fiet. Homo est in Petro. Petrus est homo.
E Petrus est in Petro. Albedo est in pariete. Paries est albus.
E. paries est in pariete. Humanitas est in Petrinitate. Petrini-
tas est humanitas. E. Petrinitas est in Petrinitate. Animal est
in homine. Homo est animat. E. homo est in homine. Anima-
tum esse est in leone, tauro, &c. Leo, taurus, est animatus. E.
leo, taurus, est in leone, tauro. Om: materiatum est in corpo-
reo

reo. Om. corporeum est materiatum. E. om. corporeum est in corporeo. O. color latius patet albedine. O albedo est color. E. om. albedo latius patet albedine. O. animal latius patet bruto. O. brutum est animal. E. om. brutum latius patet bruto. Anima bruti est in sanguine. Leu: 17. v. II. sanguis est anima bruti. Deut. 12. v. 23. E. sanguis est in sanguine. Sp. S. est in columbâ. Matt. 3. v. 16. Columba est Sp. S. E. columba est in columbâ. Hic eadem est materia termini majoris & minoris, etsi alio casu prolata: & sic minus est terminorū, quàm par est, adeoq; consequitur conclusio identica, i. e. inepta & nugatoria.

8. Et ex hoc vitio identitatis terminorum etiam alterum promanat, majorem & minorem in ipsâ re esse, ejusdem sensus & significationis, & sic sensu verè equipollere, etsi diversis sonis & casibus sint prolata. Idem quâ sensum est, si dicas, Deus λόγος est in Christo, & Christus est Deus λόγος. Albedo est in pariete, & paries est albus: Anomia est in peccato, & peccatum est anomia: justitia Lutheranorum est in Christo, & Chr. est justitia Lutheranorum: Materiatum est in corporeo, & corporeum est materiatum, & sic consequenter. Potest enim quod est in aliquo, certo respectu esse ipsum, quod inest, ut exempla allata docent, & ostendit D. Kesler. d. 4. Meta. Phot. gen: th. I. Ita quia præmissæ sunt quâ sensum identica, i. e. inepta ad dispositionem argumentativam, non mirum, emergere eandem conclusionem identicam, i. e. ineptam & nugatoriam. Ad eandem formâ ex Pontificiorum fide concludes: Infallibilem esse in judicandâ publicè fide est in Pontifice Romano. Pont. Rom. est infallibilis in judicandâ publicè fide. E. Pont: Rom: est in Pontifice Romano. Summum judicem fidei Christianæ esse est in Papâ. Papa est summus judex fidei Christianæ. E. Papam esse est in Papâ. Clericos esse est in Monachis & Iesuitis. Monachi & Iesuite sunt Clerici. E. Monachi & Iesuita sunt in Monachis &

& Iesuitis. Hic consequentia planè est luxa ex defectu terminorum. Si alium & novum terminum subsumpseris, bene procedet: *Vt: Iustitia Dei est essentia Dei. Misericordia à parte rei est Iustitia Dei. E. misericordia est essentia Dei. Intellectus est in animâ rationali. Voluntas secundum rem est intellectus, ex mente Scoti. E. Voluntas secundum rem est in animâ. Homo est animal. Qu. corpus sensitivum est homo. E: quod corp. sensitivum est animal. O. Petrus est homo. Qu. rationale est Petrus. E. quorat: est homo. O. Vnũ est in ente. Om. verum est unum. E. om. verum est in ente. Esi in his ter: major & minor saltem ratione differant, tamè legitimè infertur, quia minor sumitur vt diversa materia à maiore, non simpliciter eadem, Et sic novum terminum satis facere potest. At ubi prorsus eadem materia precedentis termini repetitur, novus terminus non repetitur, & sic numerus materiae Syllogistica sibi non constat.*

9. Dices: Ex terminis identicis admittuntur propositiones in parte Logi: secundâ, modo sit diversa habitudo rationis in terminis dispositis, vt, Deus est suus intellectus, bonitas, iustitia: Anima est suus intellectus, voluntas, sec: Scotum, &c. E. & ex talibus terminis admittendæ argumentationes in parte tertiâ. Et sic satis est, eundem terminum pro maiore & minore adduci, modò sit diversa habitudo & attributio. R. 1. Propositiones ex terminis identicis sunt varix: Quaedã intensivæ & Rhetorica, *Vt, homo horis matutinis verè est homo: Quaedam ingeniosæ & Philosophica, vt anima à parte rei est suus intellectus, voluntas: Vnum à parte rei est ens, verum, bonum: iustitia divina à parte rei est bonitas, misericordia, &c. Hæ admittuntur in parte 2. Log: Quaedam sunt Crudæ & insipidæ, quæ ab Auerroë dicuntur esse infine abominationis, quod mens cupida discendi nihil per eas instruatur, sed eludatur. Hæ sunt ineptæ & nugatoria, & re-*

B

spuu-

fluuntur ab operatione Logicâ tanquam vanæ, vel rectè do-
cent Zabarel. L. I. d. pro: nec: c. 6. Goclen. p. 3. probl. 24.
Ad has pertinent hæc, Christus est in Christo, Homo est in homi-
en, Petrus est in Petro & similes. Nihil extra animum sibi
ipsi inest, & sic prædicationes prorsus sunt præternaturales,
ut venè Zaba. c. I. pta quia respuuntur prop: identica Cru-
da in parte secundâ, minus laborandum de illis in parte ter-
tiâ, quomodo vel pro illatione sint ponenda, vel ex præ-
missis educenda. Quid enim docetur intellectus his propo-
sitionibus? Deus est in Deo, homo est in homine, Petrus est in
Petro, Christus est in Christo. Idem ac istis, Gladius est en-
sis, homo est homo, terra est tellus, Centaurus est centaurus,
& similibus. Non instruunt intellectum, sed fodiant & elu-
dunt. Ex jdenticiis Philosophicis & intensivis aliquid conclu-
di potest, quia terminus iñm sumitur ut alia & nova materia
ab altero termina. V. c. 8. sed ex crudis nihil inferitur, & à parte
2. Log. respuuntur.

10. 2. Posito, etiam crudas in parte 2. admitti, tamen
est diversa ratio propositionis & argumentationis. Proposi-
tio tantum enuntiat prædicatum de subjecto, si ve ref. ratio-
ne illud sit diversum, perinde est. Per id natura termini,
qui prædicatum dicitur, non corrumpitur vel minuitur.
At argumentatio præterea debet probare inesse aliquid vel
non inesse. Hoc non solis habitudinibus diversis vel non
diversis perfici potest, sed requiritur præterea numerus
certus & apparatus materiae, ex quâ argumentatio sit con-
stituenda. Hæc materia ex tribus diversis terminis sub habi-
tudine diversorum & non eorundem sumptis constituitur, ve
sibi natura argumentationis constet. Vbi vacillat numerus
istorum terminorum, superando vel desiciendo, ibi turbatur
naturalis & perfectus ordo argumentativæ illationis. Et sic
non satis est ad legitimam argumentationem, esse diversam
ratio-

rationem unius termini ad sese, bis repetiti; sed oportet tri-
nam esse diversam materiam in argumentatione. Secus tur-
batur illatio. Sic non satis est, diversam habitudinem enun-
tiandi esse, esse in Christo, & esse Christum: sed oportet planè
novam & diversam materiam adesse ab isto termino,
Christus, ut sufficiens materia sibi constet. Sive jam sit diver-
sitas terminorum prorsus realis, s. quandoq; ratio-
nalis, dummodò sumatur alter terminus ut nova & alia
materia à priori, satis est &c. Debent in argumen-
to tres termini materiales diversi esse, non tres so-
lùm terminorum diversa habitudines vel attribu-
tiones. Materia n. Syllogismi sunt tres termini ma-
teriales, non tres terminorum habitudines. Flexio ad com-
positionem tantum & attributionem terminorum facit,
per se novum terminum non facit. Et sic ubi numerus ipse
terminorum materialiter sumptorum non est completus, sed
vel deficit vel excedit, turbatur argumentatio perfectà, de
quâ jam loquimur. De imperfectâ, ut Enthymematicâ, So-
rivicâ, inductivâ, non est questio. Ergò ut sibi numerus ma-
teria constet, debet planè novus & diversus terminus minor
à majore in Syllogismo assumi, non idem ille, qui fuerat major,
repeti, s. sub eadem, s. sub diversâ habitudine. Diversa n.
habitudo hic novum terminum verum materiale non facit,
ut resolutio & compositio terminorum in Syllogismo docent.
Resolutio: Ut Esse humanum est in Petro. Petrus est esse hu-
manum. E. Petrus est in Petro. Hic Petrus, qui est vera ma-
teria termini, est terminus & major & minor, & subjectum
& predicatû questionis, etsi in vno sit pro casu recto, altero pro
deflexo. Qui casus ad enuntiandum magis faciunt, quàm Syl-
logistice variandum numerum terminorum; nisi aliunde
quid accedat; ut terminus rectus & obliquus diversi inter se
confundantur. V: t. 18. Inde n. exsurgunt quatuor termini:

At hic tertius terminus materialis, novus & diversus deest,
& sic argumentatio paucitate terminorum labascit. Com-
positio: *Ut, Queritur, an Petrus sit in Petro? Aff. medio*
sumpto ab esse humano. Hoc medium disponitur cum Petro ut
termino majore, in Majore, & cum eodē ut termino minore
in minore, cum cum alio disponi debuisset; & sic reverā tamē
est terminus medius & major in talibus Syllogismis: Verus
minor deficit, & sic non mirum, ex ineptā & deficiente ter-
minorum dispositione oriri ineptam & insulsam Conclusio-
nem, identicam, & idem de eodem diverso saltem flexu vo-
cum enuntiantem. Dignum nempe suā patellā operculum.

II. Atq; eadem est ratio Syllogismorum in 2. & 3. fi-
gurā dispositorum, ex paucitate terminorum procedentium,
ubi partim Conclusio identica & inepta, partim falsa per for-
mā semper exsurget, quicquid sit de materiā. *Ut: verbū Dei est*
in scripturā scriptura nō est in scripturā. E. scriptura nō est ver-
bū Dei. In minore adducitur pro termino minore, scriptura:
At ille jamerat in majore pro medio, etsi in casu deflexo, quod
identitati termini in Syllogismo non obstat, Ut r. 10. dictum.
Et ex simili in 2. figurā argumentatione patet. Sic: Deus est
in patre. Pater non est in Patre. E. Pater non est Deus. Esse hu-
manum est in Petro. Petrus non est in Petro. E. Petrus non
est esse humanum. O. rationale est in homine. Homo non
est in homine. E. homo non est rationalis. O. rugiens est
in leone. Leo non est in Leone. E. Leo non est rugiens.
Anomon esse est differentia peccati. Peccatum non est diffe-
rentia peccati. E. Peccatum non est anomon. Rationale
esse est differentia hominis. Homo non est differentia homi-
nis. E. homo non est rationalis. Quamdiu non prorsus di-
versum minorem terminum à medio majoris in minore
subsumperis, non procedet collectio. At illo subsumpto be-
nè inferes, E. g. Verbum Dei est in scripturā, Commenta
homi-

hominum non sunt in scripturâ. E. Commenta hominum non sunt Verbum Dei. Omne rationale est in homine. Canis non est in homine. E. canis non est rationalis. Idem habendum de 3. figurâ. E. g. male infertur: Anomia est in peccato. Anomia est peccatum. E. Quoddam peccatum est in peccato. Essentia divina est in filio Dei. Essentia divina est filius Dei. E. filius Dei est in filio Dei. Corpus animatum est in Petro, Paulo, &c. Corpus animatum est Petrus, Paulus. E. Petrus, Paulus, est in Petro, Paulo. Rationale esse est in homine. Rationalem esse est homo. E. hominem esse est in homine. Idem terminus, qui erat major in majore, fit minor in Minore, casu tantum deflexo, & enuntiandi modo variato, cum prorsus novus terminus adduci debuisset, ut tertio terminorum materialiter perficeretur. Repetitus ille ex majore apparenter tantum est alius terminus & sono, non realiter & sensu Syllogismo competente. Quod si novum terminum in minore subsumpseris à majore, qui numerum term: Syllogisticorum verè perficiat, legitime se habebit illatio. E. g. Bene infertur: Essentia divina est in Patre. Ess: Div. est in filio. E. quoddam quod est in filio, est in Patre. Anomia est in peccato. Anomia est in homicidio. E. quoddam, quod est in homicidio, est in peccato. Corpus animatum est in homine. Corpus animatum est in substantiâ. E. quod est in substantiâ, est in homine. Hic tres termini legitime sunt diversi, adeoq; collectio debito modo procedit. In cæteris omnibus est vitiositas ex paucitate terminorum promanans.

12. *Vitiositas Consequentia ex paucitate terminorum orta JJ. tum fit, cum verus terminus medius non adest quâ sensum in Syllogismo, etsi videatur adesse quâ sonum. Hoc in istis argumentis contingit, quæ nugationes & cantus cuculi dici solent. Vt: Cuculus cuculat. Coccyx est cuculus. E. Coccyx cuculat. Vbi conventio est facta, ibi est facta.*

At hic facta est. E. est facta. Quod est perpetuum, est immor-
tale. Sempiternum est perpetuum. E. immortale. Quod sum-
mum habet calorem, est summè calidum. Ignis summum
habet calorem. E. est summè calidus. Cuius utriusq; gladij
datum, habet potestatem civilem & spiritualem. Papa Roma-
no jus utriusq; gladij est datum. Ergò. Si animal rationale
habet optimum tactum, homo habet optimum tactum. Sed
animal rationale habet. Ergò. Hic medium probans quò rem
idem est cum quæsito probando, & sic nullus competens medius
Terminus: adeoq; pauciores sunt termini, quàm esse debent.

12. Inconsequentia formalis generalis modus JJ. est,
cum termini Syllogistici sunt plures, quàm tres. Hoc
iterum variè fieri potest. 1. Apertè multiplicando termi-
nos. *Ut: Verus Deus est infinitus. Filius Dei non est infini-
tus Pater. E. Filius Dei non est verus Deus. Essentia in
Deo est realiter idem cum filiatione in Deo. Paternitas in
Deo est realiter idem cum essentiâ in Deo. E. paternitas est
idem realiter cum filiatione in Deo. Medium in minore
planè est aliud ab eo, quod est in majore. Aliud, esse essenti-
am in Deo, aliud, esse realiter idem cum essentiâ in Deo.*
2. Occultè variando sensum illorum. Hoc iterum variè
fit. 1. Terminos ambiguos adducendo. *Ut: Deus est spi-
ritus infinitus & aternus. Magistrus est deus. E. est spiritus
infinitus & aternus. Diabolus est spiritus invisibilis.
Iudas proditor est Diabolus. Ioh. 6. v. 10. E. Iudas est
spiritus invisibilis.* 2. Suppositiones terminorum, ut vo-
cant, confundendo. *Ut cum acceptiones materiales cum
formalibus, simplices cum personalibus, confusa cum deter-
minatis, collectivæ cum distributivis, absolutæ cum respectivis,
& similes commiscantur. Ut: Essentia divina est quid com-
municabile. Pater non est quid communicabile. E. Pater non
est essentia divina. Divinitus revelatum est objectum Theo-
logia*

logia adequatum. Dogma Trinitatis est divinitus revelatum. E. est objectum Theologia adequatum. E. & quilibet articulus revelatus in particulari. Deus est Deus vivorum. E. & impijs, qui vivunt, Deus est Deus. Aliquid in divinis generatione est productum. E. Pater vel Sp. S. Om. Apostoli Christi sunt duodecim. Petrus & Iacobus sunt Apostoli. E. sunt duodecim. Omnia predicamenta sunt 10. Quantitas & qualitas sunt predicamenta. E. sunt decem. Omnis pars est in toto. Totum est omnis pars. E. totum est in toto. Essentia divina est sine principio. Filius Dei non est sine principio. E. Non est essentia divina. Essentia Dei est re idem cum filiatione. Paternitas est re idem cum essentia Dei. E. Paternitas est re idem cum filiatione Dei. Essentia divina in majore absolutè sumitur, in minore relatè.

14. 3. Novas determinationes terminis adijciendo, quæ non ante præmissæ fuerant. *Vi.* Quod filius Dei non assumpsit, id nec redemit. Humanitatem propriam subsistentiam constantem, vel peccato infectam non assumpsit. E. nec talem redemit. Et consequenter nullus hominum redemptus, nam omnes tali humanitate constant. Major tantum de substantia humanitatis loquitur, Minor apponit novas determinationes de modo subsistendi, accidentibus, qualitatibus, & similibus modificationibus, Quæ in sensu majoris non erant præmissæ. Huc pertinent & hæc exempla: Quod corpus in hac vitâ gestavimus, id & in futurâ gestabimus. Corpus animale, corruptibile, miserum, inglorium, morbis & morti subjectum in hac vitâ gestavimus. E. & tale in futurâ vitâ gestabimus. Quod corpus Christi in cruce pependit, id in Cenâ manducandum exhibetur. Corpus mortale, visui externo, ignominij & morti subjectum in cruce pependit. E. & tale in Cenâ manducandum exhibetur. Quod corpus in infantia habuimus, id & modo habemus. Corpus tenet-

senellum & vix vltam longum in infantia habuimus. E.
& tale jam habemus. Quem pannum emisti, eum indu-
isti. Pannum rudem & inconsutum emisti. E. & talem
induisti. Corpus Christi est pro nobis crucifixum. Corpus glo-
riosum, quã gloriosum, & sedet ad dextram Dei, non est pro
nobis crucifixum. E. corpus glori. quã glor. & sed. ad dex:
Dei, non est corpus Christi. Deus est spiritus immortalis.
Christus homo non est spiritus immortalis. E. Chr: homo non
est Deus. Semper hic in minore nova est determinatio,
cujus sensus non praesumptus fuit in maiore.

15. Atq; in vniversum non valet illatio, ubi noua
determinatio non praesumpta in maiore, minori assuitur.
Sive sit determinatio modalis, s. exponibilis, s. com-
parativa, s. qualiscunq; Hoc exempla planum facient.
Determinatio modalis: Vt: Om. Philosophus est animal
rationale. Contingit quendam hominem esse Philosophum.
E, contingit qu: hom: esse animal rationale. Om. Adulte-
rium est peccatum. Impossibile est homicidium esse adulteri-
um. E. Impossibile est homicidium esse peccatum. Fides
iustificat. Impossibile est opera esse fidem. E. imp. e. opera
iustificare. Formalis consequentia non est: quidquid sit de
materia, per quam quidvis educi potest ex quo vis. Deter-
minatio exponibilis, i. e. exclusiva, exceptiva, & restri-
ctiva. Exclusiva: Vt, Om. rationale est animal. Solus
homo est rationalis. E. solus homo est animal. Qui eligunt
Imperatorem Romanum, sunt principes Imperij. Soli Electo-
res eligunt Imperatorem Romanum. E. Soli Electores sunt
principes Imperij. Qui supremus est Imperij Romani, est
Monarcha. Solus Imperator supremus est Imperij Romani.
E. Sol: Imp: est Monarcha. Qui pro nobis ira divina sa-
tisfecit, est Mediator noster. Solus Christus pro nobis satisfacit
ira divina. E. Solus Christus est Mediator noster. O. electus
est

est redemptus. Solus finaliter credens est electus. E. solus finaliter credens est redemptus. Ut cunq; materia se habeat, per formam non est consequentia.

16. Exceptiva: Ut, Om. Electus est Deo carus. Om. homo, præt. finaliter incredulum, est electus: E. om. homo, præt. finaliter incredulum, est Deo carus. Et sic qui ad te m-
pus sunt adulteri, fures, homicida, sunt Deo cari. Om. homo
habet sensum. On. animal, præt. brutum, est homo. E. Om.
animal, præt. brutum, habet sensum; & sic brutum non ha-
bebit sensum. Om. electus est vocatus. Om. homo, præt.
reprobum, est electus. E. Om. homo, præt. reprobum, est
vocatus, & sic reprobus non erit vocatus. Om. genitum ex
muliere est animal. Om. homo, præt. Adamum, est geni-
tus ex muliere. E. Om. homo, præt. Adamum, est animal,
& sic Adamus non erit animal. Restrictiva, eaq; vel spe-
cificativa vel reduplicativa. Specificativa, Ut: Quod
natum est ex Mariâ, est filius Dei naturalis. Christus secun-
dum humanitatem natus est ex Mariâ. E. Chr: sec: hum: est
filius Dei naturalis. Filius Maria est filius Dei aternus.
Christus secundum carnem est filius Maria. E. Chr: secun-
dum carnem est filius Dei aternus. Qua conclusio omninò
falsa, rectè dicente Scharfio. l. 3. Log. c. II. Sic, qui descendit
de cælo, est panis vita. Christus secundum divinitatem de-
scendit de cælo. E. Chr: sec: divinit: est panis vita. Con-
tra Ioh. 6. v. 51. Vel hoc modo: Panis vita descendit de cæ-
lo. Ioh. 6. v. 33. 50. 51. Christus secundum humanitatem est
panis vita. E. Ch. sec. hum. descendit de cælo. Qui passus est car-
ne, est Creator cæli & terra. Christus, quâ homo passus est
carne. E. quâ homo est creator cæli & terra. Qui est crispus,
est corpus animatum. Homo secundum capillos est crispus. E. ho-
mo se. capillos est corpus animatū. Om. homines sunt peccato-
res. Renati quâ renati, sunt homines, E. renati quâ renati sunt
pecca-

peccatores. Om. pater est à Deo. Eph. 3. v. 15. Diabolus quâ mendax est pater. Ioh. 8. v. 44. E. Diabolus quâ mendax, est à Deo.

17. Reduplicativa: *Vt, Qui corda & renes scrutatur, exercebit ultimum iudicium. Christus quâ Deus, i. e. quia Deus, corda & renes scrutatur. E. quâ Deus, i. e. quia Deus, exercebit ultimum iudicium. Cum tamen ideo sit exerciturus, quia Deus per eum decrevit hoc facere, Act. 17. v. 31. Eiq. omne iudicium dedit. Iohan. 5. v. 27. Qui est omnipotens, creavit cælum & terram. Christus, quia Deus, est omnipotens. E. Chr. quia Deus, creavit cælum & terram. Cum tamen huius ratio sit, quia liberrimè voluit. Om. homines sunt peccatores. Renati, quia renati, non sunt peccatores. E. renati quia renati, non sunt homines. Semper in his est novus terminus medius minoris, quàm fuerat maioris, nam reduplicativa sensu pertinent ad predicatum, eisi sono videantur attingere subjectum, ut rectè docent Scharfl. l. 2. inst. Log. c. 7. Stengel. p. 2. d. syllog. §. 27. Comparativa: *Vt, Quod est melius alio, est bonum quid. Fornicatio simplex est melior adulterio. E. fornicatio simplex est bonum quid. Peccatum vile non est in foro luendum. Furtum est vilius homicidio. E. furtum non est in foro luendum. Quò quis est doctior, eò est humanior. Aristoteles est doctior Platone. E. & Platone est humanior. Majores loquuntur de Cõparatione indeterminatè sumptâ, abstrahendo ab hoc vel illo: Minores novum determinationis subjectum addunt, & sic inferuntur 4. termini. Aliud est, aliquid esse doctius, melius, indeterminatè: aliud, esse doctius Platone, melius adulterio, vilius homicidio, &c.**

18. 4. Multiplicantur termini Syllogistici, sensum terminorum abstractorum & concretorum, rectorum & obliquorum, denominantium & denominatorum, finitorum & infinitorum confundendo. Abstractorum & concretorum, *Vt: Malum non est à Deo creatum.*

Cor

Cor hominis est malum. E. non est à Deo creatum. Deus est
 ipsa essentia divina. Homo Christus est Deus. E. homo Chr.
 est ipsa essentia divina. Rectorum & obliquorum: Vt:
 Equus est aliud ab homine. Socrates est aliud ab equo. E.
 Socrates est aliud ab homine. Deus est spiritus aternus & in-
 finitus. Humanitas Christi subsistit in Deo. E. hu. Ch. est
 spiritus aternus & infinitus. Calvinista huc solent redigere
 quosdam nostrorum syllogismos. Vt: Dextra Dei non est lo-
 tus. Christus secundum humanitatem sedet in dextra Dei. E.
 Chr. secu. hum. non est in loco Divinitas Christi est ubiq;. Hu-
 manitas unita est Divinitati. E. humanitas est ubiq;. Panis
 Eucharisticus comeditur proprie. Corpus Christi exhibetur vno
 actu cum pane Eucharistico. E. corpus Chri. comeditur proprie.
 V. KecK. l. 3. Log. s. I. c. 4. §. 2. Billé. l. 2. Log. c. 18. Quomodo
 hac formâ procedunt, diffitendū non est, apertam consequentiã
 formalem non habere. Interim rectè responsū à nostris, ha-
 bere opertam & virtualem, & esse crypsin duorum syllogis-
 morum, ut probatio majoris sit posita loco ipsius majoris, quod
 in argumentando brevitatis gratiã complicatè quandoq; fieri
 non insolens est, ut exemplis ostendit Goelen. p. 4. prob. Log:
 q. 62. Et consentit Alsted. l. 9. Lo. harm: c. 12.

19. Regerit ZanaKius l. 3. c. Cl. I. M. s. I. c. 4. q. 1.
 negando, esse tales syllogismos Crypticos, quod non contineant
 duos in se, sed reverà sint unicus, etsi in duos formari possint.
 Tùm, etiamsi duo esse concedantur, tamen illegitimam ipsorum
 esse formam. Nullam enim legitimam crypsin facere syllogi-
 smum vitiosum in formâ, quod in his syllog: fiat. Ad hæc bre-
 viter hæc habenda. 1. Crypsis syllogismi non tùm solum est,
 cum duo syllogismi actu in vno occultantur, sed & cum proba-
 tio principalis præmissæ cum alterâ præmissâ connectitur; Vbi
 in resolutione, si non totus novus Syllogismus emerget, nova
 tamen aliqua propositio ab prioribus præmissis emer-

get, quæ quia posita est loco ipsius præmissæ, quam probare debuerat, crypsi quadam & occultatione formæ syllogistica id factum esse dicitur. 2. Reverâ in istis & similibus syllogismis duo latent syllogismi inclusi: Quod si Cl. J. M. contra Kerm: c.1. & l.4. inst. Log. c.25. satis clarè docenti credere noluisse ZanaKius, credidisset saltem suo Goclenio, idem c.1. docenti, & apertissimis exemplis ostendenti. Ex eo resumat, quomodo resolvendo hinc duo syllogismi efformari possunt. 3. Nulla legitima crypsis facit syllogismum vitiosum in formâ, sc. legitimè resolutum; Nam sic omnes isti syllogismi ad justas formas reducuntur, si competenter resolvantur. Interim prout ipso actu crypticè proponuntur, justâ formâ carere dici possunt actu: sed quæ virtute in positis delitescat, adeoq; per resolutionem inde sit eruenda. Formâ virtualiter comprehensâ sunt boni: actualiter propositâ à communi inferendi modo ob crypsin desciscunt. Illud demùm verè & rigide vitiosum in formâ est, quod nec legitimam formam actu habet, nec virtutem ejus in se, per quam ad legitimam formam reduci possit. Hoc non est de istis syllogismis. Alij putant, licitam esse quandoq; qualemcunq; terminorum inflexionem in syllogismo. Goclenio c. 1. id ἀλογον videtur. Dn. Scheiblero d. syll. c. 1. n. 78. non admittendum. Et in omni omninò argumentandi genere non debet admitti talis mutatio terminorum: Infert enim pluralitatem terminorum, & consequentiam turbat: in cryptico inferendi genere & admitti poterit, & sine periculo esse puto; modò & modus adhibeatur, & resolutio statim urgeatur talium argumentorum.

20. Denominantium & denominatorum. *Vt: Deus est essentia spiritualis. Homo in Christo est Deus. E. homo in Christo est essentia spiritualis. Corpus Christi est pro nobis crucifixum. Panis s. cæna in vero vsus est corpus Christi. E.*
panis

panis s. cœna in vero usu est pro nobis crucifixus. Veritas est
conformitas entis ad suum intellectum. Vnititas in ente est ve-
ritas. E. Vnititas in ente est conformitas ad suum intellectum.
Finitorum & infinitorum. Vt, Essentia divina in patre est
generans. Essentia divina in filio est non generans. E. quod-
dam non generans est generans, quod Contradictorium. Om-
ne homicidium est peccatum damnabile. Peccatum in Sp. S.
est peccatum, quod non est homicidium. E. peccatum in Sp.
S. est peccatum, quod non est damnabile. O. album est colora-
tum. O. nigrum est aliquid non album. E. O. nigrum est
aliquid non coloratum. Om. fideles sunt vocati ad fidem. Om.
non credens est non fidelis. E. Om. non credens est non vocatus
ad fidem. O. rationale est animal. Quod non est docile, non
est rationale. E. quod non est docile, non est animal. Om. ele-
ctus est credens. Qui non perseverat in fide, non est electus.
E. Qui non perseverat in fide, non est credens. Minor hic
fit negans ex terminis infinitis, qui in eâ ponuntur.

21. Inconsequentia formalis generalis modus III. est,
cum genera prædicationum confunduntur. Genera præ-
dicationum sunt modi attribuendi prædicatum subiecto ex
certo respectu utriusq; & considerandi ratione ori. Confun-
duntur ergo genera prædicationum, cum modus conside-
randi physicus & hyperphysicus, naturalis & eminens,
prædicamentalis & extraprædicamentalis, Grammati-
cus & Logicus, Philosophicus, Theologicus, Iuridicus
vel Medicus, necessarius & contingens, essentialis & acci-
dentalis, confunduntur. Vt: Homo est animal rationale
mortale. Deus in Christo est homo. E. Deus in Christo est ani-
mal rationale mortale. Corpus Christi est pro nobis cruci-
fixum. Panis Eucharisticus in usu Sacramentali est corpus
Christi. E. Panis Eucharisticus in usu Sacramentali est pro
nobis crucifixus. Omnis caro est creatura Dei. Verbum divi-

num in Christo est caro. E. Verbum divinum in Christo est creatura Dei. Homo est animal rationale. Quaedam notio Logica, ut species, est homo. E. quedam notio Logica est animal rationale. KeckK. c. 1. §. 8. huc refert exemplum nostrorum: Panis comeditur ore. Panis est corpus Christi. E. corpus Christi comeditur ore. Vbi majorem esse propriam, minorem impropriam, & sic confundi genera prædicationum ait. Sed rectè reposuit Cl. I. M. l. 3. præ: KeckK: s. i. c. 4. n. 8. intelligi ibi non panem vulgarem, qui vsitato modo comedatur, sed sacramentalem & Eucharisticum, qui in vero vsu conjunctum habeat corpus Christi, & cum eo vno indiviso actu comedatur. Vt ergo minor rationi insitata & præternaturalis est, panem esse corpus Christi, sic & major, panem talem comedi ore. Et sic in utraq; servatur idem genus prædicationis, Est enim utraq; insitata & sacramentalis. Nec ad hæc aliquid regessit LanaKius defensor KeckK. l. 3. f. 1. c. 4. q. 2. Et que ex l. 2. s. 2. c. 2. allegat, parum ad hanc responsionem infringendam roboris habebunt.

22. IV. Modus inconsequentie formalis est, Cum novi termini in conclusionem adducuntur, qui non fuerant in præmissis, & sic plus concluditur, quam præmissa permittunt. Vt: O. depositum est reddendū. Culter vel gladius est depositū. E. culter vel gladius est reddendus infati, furioso, irato, &c. Plura horum ad figuram 3. pertinet, de quâ dis: 9. agetur. Pro quibus satisfactū, illi non tenentur satisfacere. Pro hominibus satisfactum. E. homines non tenentur satisfacere, & sic nec bona opera prestare. V. Modus est, Cum minus in conclusione quâ terminos aut planè aliud inferitur, quàm inferri debeat. Vt: Om. peccatores penitentes recipiuntur in gratiam. Quidam homines non recipiuntur in gratiam. E. quidam homines non sunt peccatores. Sic inferendum, E. quidam homines non sunt peccatores penitentes.

Om. homo, si finaliter credit, est electus. O. incredulus est homo. E. omnis incredulus est electus. Omittitur membrum, si finaliter credit. Qui carent fide, non manducant corpus Christi fide. Impy caret fide. E. non manducant corpus Christi. Addendum erat membrum, fide. Null. dextrum est sinistrum. Omni homini altera manus est dextra. E. nulli homini est sinistra. Aliud inferitur, quam à præmissis permittitur. Sic enim inferendum: E. nulli homini manus dextra est sinistra, Quod verum.

23. VI. Cum ex meris particularibus aut negativis inferitur. *Vt: Quoddam peccatum est adulterium. Quidam actus malus non est adulterium. E. quidam actus malus non est peccatum. Nulla relatio ex malo facit bonum. Nulla justificatio est relatio. E. nulla justificatio ex impio facit pium. Nullum opus legis coram Deo justificat. Nulla fides est opus legis. E. nulla fides justificat. Nullus iudex, qui non specialiter audit partes litigantes, & casum aperte decidit, est competens iudex controversarum fidei. Nulla scriptura specialiter audit partes & aperte decidit. E. nulla scriptura est competens iudex controversarum fidei. Huc pertinent & Syllogismi ex puris impossibilibus procedentes, qui equipollent puris negativis. Vt si sic arguas: Impossibile est veram Ecclesiam Catholicam errare. Impossibile est Romanam Ecclesiam de nostrâ mente esse veram Ecclesiam Catholicam. E. imp: est, Ecclesiam Romanam de nostrâ mente errare. Ad eandem formam sic argues: Impossibile est Laicum esse Clericum. Imp: est Monachum esse Laicum. E. jmp: est Monachum esse Clericum. An in sacris argumenta occurrant ex puris negativis, ut ex Ioh. 8. v. 47. Math. 10. v. 33. Rom. 8. v. 9. quidam efformant, hoc fermè modo: Qui non est ex Deo, verbum Dei non audit. Iudæi non sunt ex Deo. E. Verbum Dei non audiunt. Et: Qui Spiritum Christi non habet,*

non

non est ejus. Impij spiritum Christi non habent. E. non sunt
ejus. Qui Christum non hic confitentur, eos nec Christus coram
patre confitebitur. Impij non confitentur hic Christum. E.
eos Chr. cor. pat. suo non confitebitur, alibi videbo. Hic istud
sufficiat dicere, nec usquam in sacris istos Syllog: sic formatos
inveniri: nec si inveniuntur, fore ex meris negativis. Dan-
haverus pertinaciter contendit, esse tales ex puris negativis,
sed excipiendos à communi processu figura prima, beneq; alias
procedere, & ad dictum de omni & nullo formatos esse. Ide.
disp. p: 291. 292: tr. d. Syll. inf. §. 2. 3. 4. apolog. pro
eod tract. §. 12. 13. 14. Communitur hoc negatur, & minor
infinite affirmans dicitur, non negans. Plura de hoc forte a-
lias.

24. VJJ. Cum ex scopis dissolutis & præmissis
non coherentibus infertur, ut cum ex oppositis concludi-
tur. VI: Nulla bona opera justificant. Omnia bona opera justi-
fificant. E. nulla bona opera sunt omnia bona opera. Sola bona
opera justificat. Non sola bona opera justificant. E. quoddã quod
non justificat, justificat. Solus Papa est iudex controversiarũ
fidei. Nõ sol. Papa est iud. cõ. fid. E. quidã, qui non est iudex con-
roversiarũ fidei, est iudex controversiarũ fidei. Solus homo est
asinus. Non solus homo est asinus. E. quidam, qui non est
asinus, est asinus. Ex hypothesi ab adversario concessã
interdum ex talibus præmissis inferri potest ad constringen-
dum adversarium, unde inter affectiones Syllogismi ab Ari-
stotele numeratur vis arguendi ex præmissis oppositis, quam
in 2. & 3. fig. procedere dicit. l. 2. anal. prio: c. 16. 17. Ab-
solutè ex tali inferendi modo nihil legitimè infertur per for-
mam, ut alibi pluribus dicitur. Ita ex præmissis oppositis ab
Pontificijs concessis contra ipsos arguimus: O. peccatum pro-
meretur mortem. Rom. 6. v. 21. 23. Nullum peccatum
veniale promeretur mortem, ex sententiã Papistarum. E.
nullum

nullum peccatum veniale est peccatum, quod cōtradietorium.
VJJJ. Cum termini præmissarum sunt inversi, & in aliâ
figurâ sunt, quàm inquâ primo intuitu esse videntur. Vt:
Omnes illi ex animalibus sunt homines, qui Christum con-
fitentur. Infantes, furiosi, dormientes, Turcæ, Iudæi, Chri-
stum non confitentur. E. non sunt homines. Om. illi sunt
credentes, qui sunt electi. Renati temporarij non sunt electi.
E. renati temporarij non sunt credentes. Illi sunt rationa-
les, qui sunt Philosophi. Corydones non sunt Philosophi. E.
Corydones non sunt rationales. Quos pater trahit, illi veni-
unt ad Christum. Ioh:6.v.44. Increduli non veniunt ad
Christum. E. incredulos non trahit pater. Contra Ffaj. 65.
v.2. Rom.10.v.21. Mat. 23.v.37. In Majore sunt termini
inversi: Prædicata debent esse subjecta, & vicissim, sic erit
dispositio I. figuræ, & minor negans, quod contra formam
istius figuræ. JX. Cum termini in argumento proposi-
ti nullam vllius figuræ aut modi obtinent dispositio-
nem. Vt: Decreta Dei sunt multa. Essentia Dei est unica.
E. decreta Dei non sunt essentia. Decreta Dei sunt libera,
essentia est necessaria. E. decreta non sunt essentia. Ita. Vorst:
not: ad dif: 3. t: 3. p: 190. & p: 2. c. Slad. p. 205. schol. com;
Lubb. p. 43. §. 10. Hic nulla dispositio vllius figuræ, &
consequenter consequentia non formalis. Perinde ac si sic ar-
guas: Personæ divinae sunt multe. Substantia Dei est unica.
E. personæ non sunt substantia. Attributa entis, unum, ve-
rum, bonum, sunt multa. Ens ipsum est unicum. E. attri-
buta ista non sunt ipsum Ens. Resolvendo & justè dispen-
do poterunt termini in 2. fig: disponi. Vt: Decreta Dei sunt
multa. Essentia Dei non est multa. E. essentia Dei non sunt
decreta Dei. Ita in cæteris. Sic quodammodo idem de talib:
jllationibus habendum esset, ac de Crypticis supra dictum t:

25. Ita inconsequentia formalis generalis secundum
potissimos suos modos fuit: Sequitur specialis, quæ est Syl-
logismi perfecti, vel in 1. 2. vel 3. figurâ formati. In pri-
ma: *Ut, I. cum major est particularis, & minor vel aperte
vel opertè & virtualiter negans. Huc pertinet Syllogismus
iste nuper ex Papistâ auditus: Actus perfectus justificat. Fides
sine operibus nõ est actus perfectus. E. fides sine operibus non
justificat. Major est particularis. Fac enim universè inferas:
Omnis actus perfectus justificat: & sine dubio videbis falsum.
Temperantia, fortitudo, veracitas, & qualibet virtus in spe-
cie est actus perfectus, est enim effectus perfecti habitus, à quo
actus per se non nisi perfectus. Ergo nõ statim justificare dices?
Minor est negans, ut ex dispositione Syllogisticâ patet.
Removetur enim subjectum minoris à subjecto majoris in 1.
figurâ, & sic sumitur ut exclusum separatimq; ab isto, quod
infallibile indicium est, minorem tùm esse negantem. V.
Dn. Scheibl. d. Syll. c. 2. n. 16. Eritq; illatio ad hanc for-
mam: Homo dives est animal rationale. Mendicus, Pauper
sine divitiis non est dives. E. Pauper sine divitijs non est
animal rationale. Papa Romanus est infallibilis in judicandâ
fide. Christus non est Papa Romanus. E. Christus non est
infallibilis in judicandâ fide. Huc pertinent omnia ista exem-
pla, quæ ex minore virtualiter negante in 1. fig. procedunt,
ut propositiones exclusivæ, exceptivæ, restrictivæ, compa-
rativæ, coarctativæ, impossibiles, disjunctivæ, & similes,
de quibus ex parte dictum th. 15. 16. 17. pluribus alibi dici
poterit. Hic non omnia ob prolixitatem deducenda. Sinu-
gas tyxonum dixeris, quæ ad modos Barbara, Celarent, &c.
solicite redigantur, vide ne principia ipsius luminis naturæ,
Dici de omni & nullo, à Deo in naturâ immotè fixa, & à na-
bis animadversa saltem, non condita, unde modî isti sunt de-
rivati, nugæ vaces. In Deum Authorem luminis Naturæ pa-*

rum piè: In naturam, solertem parentem, parum verecandè.

26. 2. Cum novi modi præter 4. vñtatos adduntur figuræ primæ, & *justi formales modi esse putantur.* Hoc fit, 1. addendo modos indirectos, verum quidem inferentes, sed processu innaturali, & super quem non fertur discursus naturalis legitime se habens. Tales sunt, Baralip. Celantes, dabitur, &c. de quibus videantur Logici. Con. Schei. c. 1. c. 6. n. 12. 13. 2. addendo planè novos modos verum inferentes per materiam, non formam præcisè. Hoc fecisse quendam Logica Rameæ Authorem narrat dn. Cor. Mart: l. d. anal. Log. p. 1. c. 7. qui singulis figuris 24. modos adscripsit, & ita prima ultra 4. vñtatos 20. alios Vt modum Caden-tes, Narrari, Bigamis, &c. Sed illa omnia per formam nihil concludere c. l. exemplis benè ostendit D. Co: Mart. adeoq; inconsideratè hæc subjunguntur cæteris modis formalibus, & per formam inconsequentur procedunt.

27. In 2. fig: Vt, 1. Cum major est particularis & præmissa mera affirmantes, est inconsequentia formalis. Vt: Quidam homines sunt electi. Nulli reprobis sunt electi. E. quidam reprobis non sunt homines. Om. Credentes sunt à Christo redempti. Om. homines sunt à Christo redempti. E. Om. homines sunt credentes. Necesse est omnem electum esse hominem. Necesse est omnem reprobum esse hominem. E. Necesse est omnem reprobum esse electum. 2. Cum modi aut indirecti aut prorsus novi pro formalibus superadduntur cæteris modis ex formâ procedentibus. De quo D. Schei. c. 7. n. 10. c. 1. & Dn. Cor. Mart: c. 1. videantur.

28. In 3. figurâ est inconsequentia I. Cum minor est negans. Vt: Vera fides in Christum justificat. Vera fides in Christum non est opus legis divinæ. E. quod est opus legis divinæ, non justificat. Per formam non est consequentia, Quidquid sit de materiâ. In simili sic argues: Pater est

persona essentia divina. Pater non est filius. E. quod est
filius, non est persona essentia divina. Charitas Christiana
est opus spiritus S. Charitas Christiana non est spes Christi-
ana. E. quod est spes Christiana, non est opus Sp. S. Minor
in his est negans, & eam ut debiliorem sequi tenetur Con-
clusio, quæ per vim formæ in his & similibus semper erit
falsa. 2. Cum minor partialiter inferitur quâ prædica-
tum suum in Conclusionem; Conclusio universaliter
inferitur: Reductio è modo Darapti ad modum Darij I. figura
non legitimè se habet, & quæ alia circa tertiam figuram
sunt observanda, quæ latius deducam disp. 9.

29. Ita & inconsequentia formalis specialis Syllog:
perfecti fuit: Sequitur imperfecti, ut Syllogismi compositi,
Enthymematis, soritis, inductionis, Dilemmatis, Exem-
pli & similibus formarum. Has, quia imperfectæ sunt, & in
accuratis discursibus vix admittuntur, nisi compleantur,
presens insuper ètæris satis mole thesium jam
excrevit, alij tempore, occasioneq; fortasse tra-
ctandas relinquimus.

Auctariorum loco.

Verum esse hominem, & humanâ subsistentiâ per
extraordinariam operationem Dei carere, absurdum
non est.

Aliquid per Naturam absolutè sumptam esse mortale,
& per eandem complexè sumptam posse non mori,
inconvenies non est.

Hominem moratum legitimum furem bonorum
fortunæ esse, non utile solùm, sed honestum est,

Datur propositio vera, quæ tamen fit falsa.

itū
ere
and
re.
ti-
tar
are.
o
tio-
r li
pe-
r.

